

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 3C/193/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812206263
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2014:6812206263.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, samosudcom JUDr. Petrom Kvietkom, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, Advokátskou kanceláriou so sídlom Bratislava, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa domáhal na odporcovi zaplataenia náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalobu odôvodnil tým, že postupom podľa § 38 a nasl. Exekučného poriadku navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu proti dlžníčke Y. F.. Vec je vedená pod č. EX 17450/2010. Po podaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie mal exekučný súd rozhodnúť o žiadosti do 15 dní od jej doručenia, pričom exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Exekučný súd vykonaním postupu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku spôsobom odporujúcim zákonu, t. j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok zrealizoval úplný judiciálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne vo veci rozhodol, čím porušil zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie jeho práva na zaplataenie dlhu a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku rozhodnutej veci. Na jednej strane totiž existuje právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty a na druhej strane nie je možné iniciovať občianske súdne konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Tento postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. K vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil súd až po veľmi dlhej dobe a nečinnosť súdu nie je ničím ospravedlniteľná. Takto mu vznikla majetková škoda 4298,42 € predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu a zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 859,74 € (t. j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom), pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl.

6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Ak by exekučný súd rozhodol v zákonnej lehote, mohol uskutočniť rad iných krokov k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti pohľadávky. Domáha sa teda náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Revúca. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, žalovaný však na žiadosť pozitívne nereagoval.

Dňa 05. 03. 2013 bolo Okresnému súdu Revúca doručené písomné vyjadrenie odporcu k predmetnému návrhu navrhovateľa, v ktorom odporca uviedol, že z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., považuje návrh za právne neopodstatnený a žiada, aby ho súd v celom rozsahu zamietol. Odporca zároveň poukázal na viaceré nedostatky podaného návrhu, ktoré spôsobujú zmatečnosť podania. V tejto súvislosti sa odporca domnieva, že hoci navrhovateľ uviedol časť dôkazov, v skutočnosti celú dôkaznú povinnosť preniesol, a to napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám navrhovateľ, na súd. Pokiaľ ide o podmienku uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, odporca uviedol, že nakoľko podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je hmotnoprávnou podmienkou pre podanie návrhu na náhradu škody a poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia takejto žiadosti, má za to, že v danom prípade ide o predčasne uplatnený nárok, keďže žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody mu bola doručená dňa 23. 04. 2012, a teda vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27. 09. 2012 bol súdu doručený návrh na začatie konania, je zrejmé, že navrhovateľ ho podal pred uplynutím 6-mesačnej lehoty. Odporca vo svojom vyjadrení k návrhu súčasne informoval súd, že napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, adresovaným navrhovateľovi, tento odporcovi neposkytol vcelku žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podanej žiadosti, čím zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal, a preto odporca nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný. K navrhovateľom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu, ktorý má spočívať v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to po 15-dňovej lehote, odporca uviedol, že takto formulovaný nesprávny úradný postup možno chápať dvomi spôsobmi. Jednak namietaným postupom môže byť samotný spôsob rozhodnutia, teda zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a jednak skutočnosť, že k vydaniu rozhodnutia malo dôjsť po zákonom ustanovenej lehote. Zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo strany exekučného súdu nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Postup súdu zahŕňujúci právne posúdenie veci, záver o tom, že je oprávnený preskúmať exekučný titul, zistenie skutkového stavu, výber, aplikáciu a interpretáciu zvolených právnych noriem na skutkový stav, ktorý nájde svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí, nemôže byť nesprávnym úradným postupom. Nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu. Táto podmienka nepochybne nie je v prípade zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnená. Navrhovateľ súčasne poukázal na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote považoval odporca za nevyhnutné v prvom rade poukázať na tú skutočnosť, že zo samotnej dikcie príslušného zákonného ustanovenia vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. 15-dňová lehota sa týka prípadu, keď súd na základe exekučného titulu poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Ak ho súd nepoverí, 15-dňová lehota neplatí, pričom nie je možné ani logicky predpokladať, že by bolo zámerom zákonodarcu určiť 15-dňovú lehotu i na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie

exekúcie a exekučného titulu. Pokiaľ ide o uvádzané prieťahy v konaní, odporca považoval za potrebné poznamenať, že navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu.

Súd vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu navrhovateľa aplikujúc ust. § 101 ods. 2 O.s.p.. Všetci účastníci mali doručenie predvolania vykázané riadne a včas. Odporca svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania. Návrh žiadal zamietnuť. Odročiť pojednávanie nenavrhol. Právny zástupca navrhovateľa a navrhovateľ svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnili a ani nepožiadali o odročenie pojednávania.

Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu na vec sa vzťahujúceho, s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca 3Er/28/2011 a písomných podaní účastníkov aj s prílohami a vec posúdil takto:

Navrhovateľ opiera svoju žalobu o nesprávny úradný postup Okresného súdu Revúca vo veci 3Er/28/2011 (nevydanie rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia v zákonom stanovenej lehote resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok - nelegálneho postupu vykonaním opätovného posúdenia práv žalobcu) a na tomto základe žiada náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), keď odporca na jeho žiadosť podľa § 15 ods. 1 zákona o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pozitívne nereagoval.

Z exekučného spisu Okresného súdu Revúca, spis. zn. 3Er/28/2011, súd zistil, že dňa 30.11.2010 sa na návrh oprávneného - navrhovateľa začalo pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým exekučné konanie proti povinnej Y. F., pre vymoženie sumy 1108,13 € s príslušenstvom, a to na podklade exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 07477/10 zo dňa 20.09.2010. Dňa 17.01.2011 bola Okresnému súdu Revúca doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod spis. zn. EX 17450/10. Okresný súd Revúca rozhodol tak, že uznesením č. k. 3Er/28/2011-9 zo dňa 08.03.2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.04.2011.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len Zákon o zodpovednosti za škodu), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ Zákona o zodpovednosti za škodu, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 Zákona o zodpovednosti za škodu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 Zákona o zodpovednosti za škodu, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 Zákona o zodpovednosti za škodu, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Súd konštatuje, že návrh bol v zmysle ustanovení § 42 a § 79 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len O. s. p.) dostatočne špecifikovaný. Súd mal ako dôkaz k dispozícii exekučný spis Okresného súdu Revúca, spis. zn. 3Er/28/2011. Z návrhu na začatie konania, ako aj z vyjadrenia odporcu k návrhu vyplýva, že navrhovateľ sa žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody adresovanou odporcovi ešte pred podaním návrhu na začatie konania domáhal uspokojenia nároku na náhradu škody. Odo dňa prijatia predmetnej žiadosti už uplynula lehota šiestich mesiacov, navrhovateľ sa teda nároku na náhradu škody domáha na súde. Súd má za to, že navrhovateľ podaním písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody splnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona o zodpovednosti za škodu.

V zmysle Zákona o zodpovednosti za škodu štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci len za súčasného splnenia nasledujúcich troch podmienok: 1) nezákonné rozhodnutie, respektíve nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, respektíve nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní jednotlivých úkonov v rámci konania, predovšetkým ich nesprávne vykonanie alebo ich vykonanie bez splnenia zákonných podmienok, či iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Zo spisu 3Er/28/2011 Okresného súdu Revúca (u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vedeného pod spis. zn. EX 17450/10) súd zistil, že dňa 17.01.2011 bola na súd podaná žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci navrhovateľa ako oprávneného proti povinnej Y. F. pre vymoženie 1108,13 € s prísl. a to na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave. Uznesením č. k. 3Er/28/2011-9 zo dňa 08.03.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol, lebo po preskúmaní exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) v zmysle § 44 ods. 2 Ex. por. dospel k záveru, že dojednaná rozhodcovská doložka v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatná. Po právoplatnosti tohto uznesenia súd exekučné konanie zastavil.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, účinného do 31.05.2011, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Jeho znenie bolo novelizované zákonom č. 102/2011 Z.z. s účinnosťou od 01.06.2011, ktoré stanovuje, že exekúciu možno vykonať aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia exekučného konania súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 01.06.2011 a po tomto dátume (či pod slovné spojenie rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť i rozhodcovské rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom), súd uvádza, že v ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvedenú lehodu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje za extrémne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (s poukazom na to, že výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu, vzhľadom na zložitosť veci, význam konania pre oprávneného a povinného, časovú náročnosť posúdenia exekučného titulu a jeho súladu s vnútroštátnym právnym poriadkom a predpismi EÚ).

Naviac, podľa názoru súdu, 15-dňová lehota uvedená v cit. ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, určená na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia, je lehotou zákonnou a procesnou. Vyjadruje ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby sa takéto úkon mohol urobiť. Z tohto aspektu má táto lehota poriadkový charakter, nakoľko Exekučný poriadok neustanovuje sankciu za jej nedodržanie (uvedené platí i pre lehodu stanovenú v § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Súd pripomína, že v súvislosti so vstupom do Európskej únie, Slovenská republika svoj záväzok voči Európskej únii poskytnúť spotrebiteľovi zvýšenú ochranu vzhľadom na jeho postavenie v spotrebiteľských vzťahoch si plní prostredníctvom viacerých zákonov, medzi inými Občianskym zákonníkom, ktorý v ustanovení § 53 ods. 5 zakotvuje, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, a tiež zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len Zákon o rozhodcovskom konaní), ktorý ukladá exekučnému súdu aj v každom štádiu exekučného konania skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaviť.

Exekučný súd bol povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu exekučného konania, a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne zareagovať. Okrem iného je povinný skúmať, či podklad na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku spôsobilým exekučným titulom. Keďže v danej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, je nevyhnutné vychádzať okrem ustanovení Exekučného poriadku aj z ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyhlásia.

Podľa § 4 ods. 1 až 3 Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Podľa prílohy bodu 1. písm. q) Smernice, patria medzi nekalé podmienky (v zmysle čl. 3 bodu 1. a 2. smernice) aj podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Uvedená smernica bola prebratá do nášho právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník. Na základe zásady nepriameho účinku je táto smernica záväzná aj pre Slovenskú republiku a treba ju používať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam vnútroštátneho právneho poriadku, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky, vyslovenom v uznesení č. k. IV. ÚS 60/2011-13 zo dňa 3. marca 2011, vnútroštátny súd môže ex officio preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 18. januára 2012, sp. zn. 6Cdo/143/2011, konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy,

nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

V uznesení z 21. marca 2012, sp. zn. 6Cdo/1/2012, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

Exekučný súd v zmysle vyššie uvedených kritérií, uvedomujúc si, že výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu, vzhľadom na zložitosť vecí, význam konania pre oprávneného a povinného, časovú náročnosť posúdenia exekučného titulu a jeho súladu s vnútroštátnym právnym poriadkom a predpismi EÚ, preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietol v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do vydania rozhodnutia, ktorým sa žiadosť o udelenie poverenia zamietla, vzhľadom na tú skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie (vyžadujúca osobitnú právnu úvahu), nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Pokiaľ žalobca tvrdí, že súd nelegálne postupoval, keď skúmal predložený exekučný titul, a to rozhodcovský rozsudok, súd tu poukazuje napr. na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012, podľa ktorého „skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom“. Obdobne podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 135/2012 „iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.“ Z odôvodnenia vyplýva, že „keďže exekučný súd zistil už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Ex. por., že exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku predloženého oprávneným je v rozpore so zákonom, dospel k správne záveru, že nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.“

Vzhľadom na uvedené, súd nemal nesprávny úradný postup, spočívajúci podľa tvrdení navrhovateľa v existencii prieťahov v predmetnom exekučnom konaní, ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, za preukázaný. Z tohto dôvodu návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Súd tiež uvádza, že ohľadne navrhovateľom tvrdeného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, ani nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky či Európsky súd pre ľudské práva. Pritom v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 Zákona o zodpovednosti za škodu v znení účinnom od 01.01.2013 by len takého podkladu boli relevantné pre priznanie navrhovateľom uplatnených nárokov. Rozhodnutie, ktorým sa zamietla žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rovnako nie je rozhodnutím nezákonným, pretože v danom prípade nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť takeého rozhodnutia.

Pre úplnosť súd dodáva, že navrhovateľ vo svojom petite žiadal o veci rozhodnúť najprv tzv. medzitémny rozsudok (§ 152 ods. 2 O. s. p.). K tomu súd uvádza, že ak súd uzná, že je tu dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O. s. p., môže vydať medzitémny rozsudok aj bez návrhu účastníka konania. Ak súd takémuto návrhu účastníka konania na vydanie medzitémneho rozsudku nevyhoví, nevydáva

o tom zvlášťne rozhodnutie a s týmto návrhom sa ani nemusí vyporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.